

CFA INSTITUTEN LIKETAPAOHJEISTO

Jos tämän asiakirjan englanninkielisen version ja jonkin käännöksen välillä on ristiriitaisuuksia, on voimassa kulloinkin julkaistu englanninkielinen versio.

JOHDANTO

CFA Instituten Liiketapaohjeisto on keskeinen CFA Instituten toiminnassa ja oleellinen sen tavoitteelle saavuttaa globaali johtoasema sijoitusallalla asettamalla korkeat normit koulutuksen, integriteetin ja ammattitaidon suhteen. Korkeat eettiset normit ovat ensiarvoisen tärkeitä, jotta yleisö voi luottaa finanssimarkkinoihin ja sijoitusalan ammattilaisiin. Siitä lähtien kun Liiketapaohjeisto 1960-luvulla luotiin, se on edistänyt CFA Instituten jäsenten rehellisyyttä ja toiminut globaalina mallina sijoitusalan ammatinharjoittajien liiketapaetiikkaa mitattaessa, työtehtävästä, kulttuurieroista tai paikallisista laeista ja määräyksistä huolimatta. Kaikkien CFA Instituten jäsenten (myös niiden, jotka ovat ansainneet oikeuden käyttää Chartered Financial Analyst® (CFA®) -nimikettä) ja CFA:n jäsen ehdokkaiden on noudatettava Liiketapaohjeistoa, ja heitä kehoitetaan ilmoittamaan tästä vastuusta myös työnantajalleen. Rikkomukset voivat johtaa rankaisutoimenpiteisiin CFA Instituten taholta. Rankaisutoimenpiteitä voivat olla jäsenyyden, jäsen ehdokkuuden ja CFA-tunnuksen käyttöoikeuden menetykset.

LIKETAPAOHJEISTO

CFA Instituten jäsenillä (myös CFA-tunnuksen käyttäjillä) ja CFA-tunnuksen hakijoilla (jäsenet ja hakijat) on seuraavat velvollisuudet:

- Toimia rehellisesti, ammattitaitoisesti, huolellisesti, kunnioittavasti ja eettisesti suhteissaan yleisöön, asiakkaisiin, tuleviin asiakkaisiin, työnantajiin, työntekijöihin, sijoitusalan kollegoihin ja muihin globaaleilla pääomamarkkinoilla toimiviin.
- Asettaa sijoitusalan luotettavuuden ja asiakkaiden edut omien etujensa edelle.
- Noudattaa kohtuullista varovaisuutta ja käyttää itsenäistä ammattimaista harkintakykyään suorittaessaan sijoitustutkimuksia, antaessaan sijoitusneuvoja, tehdessään sijoituspäätöksiä ja muissa ammatin kuuluvissa tehtävissä.
- Käytännössä noudattaa ja kehottaa muitakin noudattamaan ammatin kuuluvia eettisiä liiketapoja, jotka heijastavat heidän itsensä ja koko alan ansaitsemaa hyvää kuvaa.
- Edistää pääomamarkkinoiden integriteettiä ja kannattaa niitä hallitsevia määräyksiä.
- Ylläpitää ja kehittää omaa ammattitaitoaan sekä pyrkiä ylläpitämään ja kehittämään muiden sijoitusalan ammatinharjoittajien pätevyyttä.

AMMATTIMAISEN KÄYTÖKSEN NORMIT

I. AMMATTIMAISSUUS

- A. Lain tuntemus.** Jäsenten ja ehdokkaiden tulee ymmärtää ja noudattaa kaikkia valtion, sääntelyviranomaisten, toimilupaviranomaisten tai ammattikäytäntöä hallinnoivien ammatillisten järjestöjen antamia sovellettavia lakeja, sääntöjä ja määräyksiä (myös CFA Instituten Liiketapaohjeistoa). Eturistiriitatilanteessa jäsenten ja ehdokkaiden tulee noudattaa näistä ankarimpia lakeja, sääntöjä tai määräyksiä. Jäsenet ja ehdokkaat eivät saa tietoisesti osallistua mihinkään kyseisten lakien, sääntöjen tai määräysten vastaiseen toimintaan tai avustaa mainitunlaista toimintaa, ja heidän on sanouduttava sellaisesta irti.
- B. Itsenäisyys ja objektiivisuus.** Jäsenten ja ehdokkaiden tulee käyttää kohtuullista varovaisuutta ja arvostelukykyä saavuttaakseen ja ylläpitääkseen itsenäisyytensä ja objektiivisuutensa ammatillisessa toiminnassaan. Jäsenet ja ehdokkaat eivät saa tarjota, pyytää tai ottaa vastaan mitään lahjaa, etua, korvausta tai muuta vastiketta, jonka kohtuullisesti voitaisiin olettaa vaikuttavan haitallisesti heidän omaan itsenäisyyteensä ja objektiivisuuteensa tai jonkun muun itsenäisyyteen ja objektiivisuuteen.
- C. Tietojen vääristely.** Jäsenet ja ehdokkaat eivät saa tietoisesti vääristellä tietoja liittyen sijoitustutkimuksiin, -neuvoihin, -toimeksiantoihin, toteutuksiin tai muihin ammatin kuuluviin toimiin.

- D. Väärinkäytökset.** Jäsenet ja ehdokkaat eivät saa harjoittaa minkäänlaista toimintaa, johon liittyy epärehellisyyttä, petosta tai harhaanjohtamista, tai syyllistyä mihinkään sellaiseen tekoon, joka antaisi haitallisen kuvan heidän ammatillisesta maineestaan, integriteetistään tai pätevyydestään.
- E. Pätevyys.** Jäsenten ja ehdokkaiden on toimittava ammatillisten velvollisuuksiensa hoitamiseen tarvittavan pätevyyden mukaisesti ja ylläpidettävä tätä pätevyyttä.

II. PÄÄOMAMARKKINOIDEN INTEGRITEETTI

- A. Merkittävä ei-julkinen tieto.** Jäsenet ja ehdokkaat, joilla on hallussaan merkittävää ei-julkista tietoa, joka voisi vaikuttaa sijoituskohteen arvoon, eivät saa sellaisen tiedon perusteella tehdä mitään toimenpiteitä tai aiheuttaa muiden vastaavia toimenpiteitä.
- B. Markkinamanipulaatio.** Jäsenet ja ehdokkaat eivät saa harjoittaa toimintaa, joka vääristäisi hintoja tai keinotekoisesti nostaisi kauppavolyymiä tarkoituksella johtaa harhaan markkinoiden osanottajia.

III. VELVOLLISUUDET ASIAKKAITA KOHTAAN

- A. Lojaalisuus, varovaisuus ja huolellisuus.** Jäsenten ja ehdokkaiden velvollisuutena on lojaalisuus asiakkaitaan kohtaan sekä kohtuullisen varovaisuuden ja harkintakyvyn käyttö. Jäsenten ja ehdokkaiden tulee toimia asiakkaitensa etujen mukaisesti ja asettaa asiakkaitensa edut työnantajansa etujen tai omien etujensa edelle.
- B. Oikeudenmukainen kohtelu.** Jäsenten ja ehdokkaiden tulee kohdella kaikkia asiakkaitaan oikeudenmukaisesti ja objektiivisesti tarjotessaan sijoitustutkimuksia ja -neuvoja sekä suorittaessaan sijoitustoimenpiteitä tai muita ammattiin kuuluvia toimia.
- C. Sopivuus.**
1. Kun jäsenet ja ehdokkaat ovat asiakkaitensa neuvonantajia, heidän tulee:
 - a. Hankkia kohtuulliset tiedot asiakkaan tai tulevan asiakkaan sijoituskokemuksesta, riski- ja tuottotavoitteista sekä taloudellisista rajoitteista ennen kuin he antavat sijoitusneuvoja tai toteuttavat sijoitustoimeksiantoja; heidän tulee myös säännöllisesti uudelleenarvioida ja päivittää nämä tiedot.
 - b. Määrittää, onko sijoitus sopiva asiakkaan taloudelliseen tilanteeseen ja hänen kirjallisesti annettujen tavoitteittensa, vaatimustensa ja rajoitustensa mukainen ennen kuin he antavat sijoitusneuvoja tai he toteuttavat sijoitustoimeksiantoja.
 - c. Harkita sijoitusten sopivuus suhteessa asiakkaan koko sijoitussalkkuun.
 2. Kun jäsenten ja ehdokkaiden tehtävänä on hoitaa määrättyjä vaatimuksia, strategiaa tai tyyliä edellyttävää salkkua, heidän tulee antaa vain sijoitussalkulle määrättyjen tavoitteiden ja rajoitusten mukaisia sijoitusneuvoja tai toteuttaa vastaavia toimenpiteitä.

- D. Tuottojen esittäminen.** Sijoituksen tuottoja viestittäessään jäsenten ja ehdokkaiden tulee pyrkiä kohtuullisesti varmistamaan, että tiedot ovat oikeudenmukaisia, tarkkoja ja täydellisiä.
- E. Luottamuksellisuuden säilyttäminen.** Jäsenten ja ehdokkaiden tulee säilyttää nykyisten, entisten ja tulevien asiakkaiden tiedot luottamuksellisina, paitsi seuraavissa tapauksissa:
1. tiedot koskevat laitonta toimintaa asiakkaan tai tulevan asiakkaan taholta,
 2. laki vaatii tietojen paljastamista tai
 3. asiakas tai tuleva asiakas antaa luvan tietojen paljastamiseen.

IV. VELVOLLISUUDET TYÖNANTAJAA KOHTAAN

- A. Lojaalisuus.** Työsuhteeseensa liittyvissä asioissa jäsenten ja ehdokkaiden tulee toimia työnantajansa etujen mukaisesti eikä riistää työnantajaltaan kykyjensä ja taitojensa tuomaa etua, paljastaa luottamuksellisia tietoja tai muutoin aiheuttaa vahinkoa työnantajalleen.
- B. Ylimääräiset korvausjärjestelyt.** Jäsenet ja ehdokkaat eivät saa ottaa vastaan lahjoja, etuja, korvauksia tai muita vastikkeita, jotka kilpailisivat heidän työnantajansa etujen kanssa tai joiden kohtuullisesti voitaisiin edellyttää muodostavan ristiriidan näiden etujen kanssa, ellei siihen ole saatu kaikkien osapuolten kirjallista ennakkosuostumusta.
- C. Esimiesvastuut.** Jäsenten ja ehdokkaiden tulee kohtuullisesti pyrkiä havaitsemaan ja estämään sovellettavien lakien, sääntöjen ja määräysten sekä Liiketaipaohjeiston vastaista toimintaa kenenkään heidän toimivaltansa alaisen henkilön taholta.

V. SIOITUSTUTKIMUKSET, -NEUVOT JA -TOIMET

- A. Huolellisuus ja kohtuullinen peruste.** Jäsenten ja ehdokkaiden tulee:
1. Toimia huolellisesti, itsenäisesti ja perusteellisesti analysoidessaan sijoitusmahdollisuuksia, antaessaan sijoitusneuvoja ja toteuttaessaan sijoitustoimeksiantoja.
 2. Huolehtia siitä, että jokaisen sijoitustutkimuksen, -neuvon tai -toimeenpanon kohtuullista ja riittävää perustelua tukee tarkoituksenmukainen tutkimus ja selvitys.
- B. Yhteydet asiakkaisiin ja tuleviin asiakkaisiin.** Jäsenten ja ehdokkaiden tulee:
1. Ilmoittaa asiakkaille ja tuleville asiakkaille tarjottujen palvelujen luonne sekä tiedot kyseisiin palveluihin liittyvistä kustannuksista asiakkaalle.
 2. Käyttää kohtuullista arvostelukykyä tunnistessaan, mitkä tekijät ovat heidän sijoitustutkimuksissaan, -neuvoissaan tai -toimenpiteissään tärkeitä sekä sisällyttää nämä tekijät yhteydenpitoon asiakkaitensa tai tulevien asiakkaitensa kanssa.
 3. Tehdä ero tosiasioiden ja mielipiteiden välillä sijoitustutkimuksia ja -neuvoja esittäessään.
 4. Käyttää kohtuullista harkintaa määrittäessään, mitkä tekijät ovat heidän sijoitusanalyysissään, -neuvoissaan tai -toimenpiteissään tärkeitä sekä sisällyttää nämä tekijät viestintään asiakkaiden ja mahdollisten asiakkaiden kanssa.
 5. Tehdä ero tosiasioiden ja mielipiteiden välillä sijoitusanalyysijä ja -suosituksia esittäessään.
- C. Asiakirjojen säilytys.** Jäsenten ja ehdokkaiden tulee valmistaa ja ylläpitää tarkoituksenmukaisia asiakirjoja, jotka tukevat heidän sijoitustutkimuksiaan, -neuvojaan ja -toimenpiteitään sekä muuta sijoituksiin liittyvää viestintää asiakkaitten ja tulevien asiakkaitten kanssa.

VI. ETURISTIRIIDAT

- A. Eturistiriiden välttäminen tai paljastaminen.** Jäsenten ja ehdokkaiden tulee välttää kaikkia asioita, joiden voidaan kohtuudella olettaa heikentävän heidän riippumattomuuttaan ja puolueettomuuttaan ja häiritsevän heidän velvollisuuksiaan asiakkaita, tulevia asiakkaita ja työnantajaa kohtaan, tai ilmoittaa kyseisistä asioista täysimääräisesti ja oikeudenmukaisesti. Jäsenten ja ehdokkaiden on varmistettava, että tällaiset ilmoitukset ovat näkyvästi esillä, että ne annetaan selkeällä kielellä ja että ne välittävät asiaankuuluvat tiedot tehokkaasti.
- B. Liiketoimien prioriteetti.** Asiakkaitten ja työnantajien sijoitustoimeksiantojen toteutukselle on annettava etusija suhteessa jäsenen tai ehdokkaan omiin sijoitustoimenpiteisiin, joissa he ovat itse edunsaajina.
- C. Suosittelevat palkkiot.** Jäsenten ja ehdokkaiden tulee ilmoittaa asianmukaisesti työnantajalleen, asiakkailleen ja tuleville asiakkailleen kaikista korvauksista, vastikkeista tai eduista, joita on annettu muille tai saatu heiltä tuotteitten tai palvelujen suosittelemisesta.

VII. CFA INSTITUTEN JÄSENEEN TAI CFA-EHDOKKAAN VELVOLLISUUDET

- A. CFA-ohjelmaan osallistuvien jäsenten ja ehdokkaiden liiketavat.** Jäsenet ja ehdokkaat eivät saa harjoittaa minkäänlaista toimintaa, joka haittaisi CFA Institutin tai CFA-tunnuksen mainetta tai integriteettiä tai CFA-tutkintojen integriteettiä, pätevyyttä tai turvallisuutta.
- B. Viittaukset CFA Instituten, CFA-tunnuksen ja CFA-ohjelmaan.** Mainitessaan CFA Institutin, CFA Institutin jäsenkunnan, CFA-tunnuksen tai CFA-ohjelman hakemusprosessin jäsenet ja ehdokkaat eivät saa antaa väärää kuvaa tai liioitella CFA Institutin jäsenyyden, CFA-tunnuksen hallinnan tai CFA-ohjelman jäsenheidokkuuden merkitystä tai seurauksia.